

Ακούτε αυτόν τον θόρυβο; Οι ηττημένοι γύρισαν

Barikat

Σημείο 0: Στο φόντο μια κρίσης «χωρίς τέλος»

Η κρίση ωρίμασε. Σε διεθνές επίπεδο, η παγκόσμια καπιταλιστική κρίση υπερσυσσώρευσης, ακόμα δεν έχει μετασχηματιστεί επαρκώς. Δεν καθοδηγείται από ένα ηγεμονικό σχέδιο «εξόδου» και προοπτικής προς όφελος των κυριαρχούμενων, ένα σχέδιο που να αποσπά συναίνεση στις κυρίαρχες μερίδες του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, ώστε αυτές να αναπαράγονται διευρυμένα, όπως πριν. Οι υποσχέσεις περί ευημερίας κατέρρευσαν σαν χάρτινος πύργος. Σήμερα, αυτές τις μέρες, σε Ελλάδα και Ευρώπη συμβαίνει κάτι διαφορετικό. Κάτι «εκτός σχεδίου».

Βρισκόμαστε πλέον 7 χρόνια εντός της επικράτειας της κρίσης, μιας διαδικασίας όξυνσης της εκκαθάρισης και αναδιάρθρωσης των λιγότερο ανταγωνιστικών ατομικών και συλλογικών κεφαλαίων, ζωτική διαδικασία για το κεφάλαιο και καταστροφική για την εργασία. Βρισκόμαστε 7 χρόνια μέσα στο σκοτάδι των χρεοκοπιών και των χρεών, των κρίσεων και των εσχατολογιών. Στις συμπληγάδες μεταξύ χρέους και ανταγωνιστικότητας βρίσκονται οι υποτελείς τάξεις στην Ευρώπη σήμερα.

Μοχλός επιβολής των παραπάνω, τόσο εθνικά όσο και διεθνή, είναι το χρηματοπιστωτικό σύστημα: οι αγορές/οίκοι αξιολόγησης/χρηματιστήρια/σωτήρες-επενδυτές, οι οποίοι λειτουργούν ως εγγυητές/αξιολογητές των ατομικών και εθνικών κεφαλαίων και της βούλησης τους να αντεπεξέρχονται στον διεθνή ανταγωνισμό, να πιέζουν συνεχώς την εργασία.

Σημείο 1: Αντεπανάσταση

Πρόκειται για πραγματική αντεπανάσταση, με όρους μεταβολής του ταξικού συσχετισμού δύναμης. Μια πραγματική ευρωπαϊκή αντεπανάσταση των τελευταίων ετών, που οδηγείται ολοκληρωτικά, από το ωμό και κυνικό συμφέρον του νικητή. Η Σοβιετική Ένωση έπεσε το 1990 και πλάκωσε όλη την Αριστερά του 20ου αιώνα, θολώνοντας τον κύκλο που άνοιξε το επαναστατικό 1917. Έπεσε και μαζί της όποια «τεχνική διακυβέρνησης» είχε αποκτήσει η Αριστερά, χάθηκε μέσα στην ήττα και την απογοήτευση. Έπεσε και ο καπιταλισμός αποχαλινώθηκε. Με αφορμή την κρίση, δοκιμάζει πλέον τα ιστορικά όρια αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης, παίζει με το όρια των κοινωνιών, με τις ζωές μας.

Όλα αυτά σφραγίζουν την πορεία της απρόσωπης και χωρίς υποκείμενο, πάλης των τάξεων τα τελευταία 7 χρόνια. Σηματοδοτούν την καθολική επικράτηση του κεφαλαίου επί της εργασίας, την επιστροφή - με όρους ταξικού συσχετισμού- σε επίπεδα προ του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Σημείο 2: Καμία ήττα δεν κρατάει για πάντα

Ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής, ποτέ δεν αμφισβητήθηκε ηγεμονικά από καμία «εκδοχή σοσιαλισμού» κατά τον 20ο αιώνα, «εντός των τειχών» του εργοστασίου. Το κομμουνιστικό κίνημα ποτέ δεν απάντησε αποτελεσματικά στο σπάσιμο του κύκλου της εκμετάλλευσης: Χρήμα - Εμπόρευμα - Χρήμα'. Η λογική του κέρδους και του ανταγωνισμού λοιπόν, αφού δε απαντήθηκε ποτέ εντός της «επικράτειας της παραγωγής», ξεπόρτισε όταν του επιτράπηκε. Ζούμε την «επέκταση της εργοστασιακής δεσποτείας» παντού στο χώρο μας, στον χρόνο μας, στο μυαλό και στα συναισθήματά μας. Μια επέκταση, η οποία ηγεμονικά μας οδήγησε πάλι στο «πριν», λόγω κρίσης (η κρίση ως ευκαιρία), αφού πιο πριν είχε τσακίσει τον πολιτικό του αντίπαλο, το αντίπαλο δέος του. Την Αριστερά, την κομμουνιστική απειλή.

Τα καίρια ερωτήματα δημοκρατίας αποσυνδέθηκαν σταδιακά από την υπόθεση του κομμουνισμού. Ηττηθήκαμε στο εσωτερικό του «σοσιαλιστικού κόσμου» όταν η δημοκρατία στους χώρους δουλειάς ηττήθηκε από τον «Ειδικό», τον κάτοχο του «μυστικού της γνώσης και της παραγωγής πλούτου», της ταξικής πάλης που αντικαταστάθηκε από την «τεχνικο-επιστημονική επανάσταση». Οδηγώντας την δημοκρατία και την επανάσταση σε μαρασμό. Άλλα καμία ήττα δεν κρατάει για πάντα. Τίποτα δεν κρατάει για πάντα.

Σημείο 3: Η κρίση σημαίνει συνολική επαναδιαπραγμάτευση του συσχετισμού δύναμης. Άρα και της νίκης του νεοφιλελευθερισμού. Πλέον το βλέπουμε καθαρά.

Η άνοδος του νεοφιλελευθερισμού σφράγισε μια κρίσιμη μάχη ιδεολογικής παντοδυναμίας του κεφαλαίου πανευρωπαϊκά (με την Αλτουσεριανή έννοια της εγχαραγμένης υλικής και πρακτικής διάστασης). Η επίτευξη, σταδιακά και με μη-γραμμικό τρόπο, της συναίνεσης των υποτελών τάξεων στη νεοφιλελεύθερη παραίσθηση περί ανεξαρτησίας της οικονομίας επί της πολιτικής, ή αλλιώς: το κεφάλαιο αποφασίζει για την εργασία. Η επικράτηση των θεωριών περί ανεξαρτησίας της οικονομίας από την πολιτική μέσω του ανεξάρτητου κεντρικού τραπεζίτη, του «ηθικού κινδύνου», του αξιόχρεου, της σύγκρισης των κοινωνιών με τις επιχειρήσεις, του «σοκ της χρεοκοπίας», της θεραπείας-σοκ των «προγραμμάτων», της δημοσιονομικής εξυγίανσης και φυσικά του «Ανθρώπου- Κομπιουτεράκι» που ακούει στο όνομα: Homo Economicus. Ωστόσο η κρίση πάντα θα ζορίζει και πάντα θα «τεντώνει» τις ταξικές συμφωνίες και τότε οι υποτελείς πάντα θα ζητάνε με διάφορους τρόπους την ζωή τους πίσω.

Οι υποτελείς είμαστε περισσότεροι και η αστική δημοκρατία συγκροτείται τυπικά γύρω από τα συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας, εφόσον την αντιλαμβανόμαστε ιστορικά ως εργατική κατάκτηση και όχι ως παραχώρηση - δώρο των κυρίαρχων τάξεων προς του πεινασμένους. Ως «όπλο των φτωχών» που τους δίνει την δυνατότητα να δημιουργούν και να επιβάλλουν κρίσιμες ασυνέχειες στο σύστημα. Εφόσον η δημοκρατία μπορεί να αλλάξει τον κόσμο (τον ταξικό συσχετισμό δύναμης), θα είναι αδύνατη, ά-υλη και ασύμβατη με την «πραγματικότητα». Θα είναι παράνομη. Να πιστέψεις ότι δεν μπορούμε. Ότι «έτσι είναι». Ότι «έτσι ήταν πάντα».

Σημείο 4: Το ζήτημα της δημοκρατίας τίθεται ξανά σήμερα και ενώνει τους λαούς. Η δημοκρατία δοκιμάζεται στο ζήτημα του δημοσίου χρέους. Όχι με το αίτημα της διαγραφής του ελληνικού, αλλά του ευρωπαϊκού.

Το ζήτημα της «ταξικής σύστασης» της καταστροφής τίθεται ξανά και ξανά. Το ποσοστό απαξίωσης μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας, επί της καταστροφής αυτής, συνιστά σήμερα την ειδική μορφή της διαδικασίας κυριαρχίας/υποταγής. Τα χρέη είναι νεκρά κεφάλαια που ενσωματώνουν απαιτήσεις επί της εργασίας. Χρέη όπου θα ζητάνε την αποπληρωμή τους επ' άπειρον από τις εργαζόμενες τάξεις. Χρέη που έτσι ή αλλιώς παράχθηκαν από τα λεφτά που δεν αποδόθηκαν ποτέ από τον κόσμο του χρήματος, στον κόσμο της εργασίας (φοροαπαλλαγές, offshore, μαύρη εργασία, ιδιωτικοποιήσεις κτλ). Η διαγραφή τους πανευρωπαϊκά, συνιστά διατάραξη της (τραπεζικής) πίστης ως προεξόφληση της μελλοντικής ταξικής εκμετάλλευσης των υποτελών δυνάμεων.

Αυτό αφήνει -αντικειμενικά- χώρο για την Αριστερά, ή οποία αποκτά, για πρώτη φορά μετά την πτώση της ΕΣΣΔ, την δυνατότητα άρθρωσης Αιτήματος, που να ηγεμονεύει και σε μερίδες του αντιπάλου (εθνικά και διεθνώς). Αν ο ΣΥΡΙΖΑ τώρα, οι Podemos και το Sinn Féin αργότερα, τα καταφέρουν, αυτό σημαίνει ότι μπαίνουμε με αστραπιαία επιτάχυνση σε νέα ευρωπαϊκή συγκυρία, με πολλά ανοιχτά ζητήματα, αλλά με την πρωτοβουλία αυτή την φορά στην αριστερά. Έχουμε μια ευκαιρία. Ένα παράθυρο ανοίγει.

Στην Ευρωζώνη, η στρατηγική των εθνικών σχηματισμών δεν προσδιορίζεται με ακλόνητο τρόπο ως ενιαία. Πόσο μάλλον μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης το 2008, όπου οι ενδο-ιμπεριαλιστικές αντιφάσεις απέκτησαν διαφορετική σημασία και ριζικά διαφορετικές «ισορροπίες». Αυτό αποδεικνύεται σήμερα στο ζήτημα του χρέους. Στο ζήτημα του χρέους προκύπτει σήμερα μια πρώτη δυνατότητα πραγματικής παρέμβασης και δημιουργίας ζωτικού χώρου, υπέρ μιας ανεξάρτητης πολιτικής που θα καταφέρνει να σπάει και να αναδιατάσσει συμμαχίες. Όχι τόσο με το επιχείρημα «διαγραφή του ελληνικού χρέους», όσο με το επιχείρημα «Διεθνή διάσκεψη για το χρέος όλων των χωρών της Ευρώπης». Όχι με την «εθνικά περήφανη», αλλά με την πανευρωπαϊκά δίκαια πολιτική.

Σημείο 5: Διαγραφή χρέους πανευρωπαϊκά, σημαίνει απαξίωση του κεφαλαίου πανευρωπαϊκά. Αλλιώς, υπάρχει και ο πόλεμος.

Στα «καλά χρόνια», ο ανταγωνισμός στην Ευρωζώνη παρήγαγε ένα συγκεκριμένο καταμερισμό στο εσωτερικό της. Στο ζήτημα του χρέους, σε αυτή τη συγκυρία, προκύπτει μια υλική δυνατότητα αμφισβήτησης της νεοφιλελεύθερης λογικής που κάνει χρήση του χρέους ως εργαλείο απαξίωσης της εργατικής δύναμης, διασφαλίζοντας ανώτερα επίπεδα του μέσου ποσοστού κερδοφορίας των ευρωπαϊκών αστικών τάξεων. Δεν αναφερόμαστε στο δήθεν πρόβλημα του «Μερκελισμού» ή ακόμη χειρότερα της «ναζιστικής μπότας», αλλά στους καιρούς του ιμπεριαλισμού, όπου οι αγορές ορίζονται ως ρυθμιστές των πάντων. Ως εγγυητές της κοινωνικής αναπαραγωγής με το κεφάλαιο να ζει σταθερά πάνω στις δυνατότητες της εργασίας. Αυτό δεν είναι εθνικό ζήτημα.

Σε αυτή την αντίθεση συμπυκνώνεται το ζήτημα της δημοκρατίας σήμερα στην Ευρώπη και μάλιστα της δημοκρατίας ως όπλο των φτωχών. Κάνοντας την παραδοχή του καθολικού προβλήματος, του μεγάλου δημοσίου χρέους στα πιο πολλά κράτη της Ευρωζώνης και προχωρώντας σε «πολιτικές» λύσεις, καταργεί την πρωτοκαθεδρία της οικονομίας, επιβάλλοντας τα συμφέροντα της εργασίας πανευρωπαϊκά, βάζοντας φρένο στην μονόπλευρη απαξίωση της. Βάζοντας φρένο στον καπιταλισμό, όπου μετά τα διακρατικά χρέη συνήθως αρχίζει τις διακρατικές «εντάσεις» ...

Στο ζήτημα της διεθνούς διαχείρισής του χρέους, συμπυκνώνεται σήμερα η ταξική σύγκρουση για την έξοδο από την κρίση. Η θα απαξιωθεί το χρέος και άρα τα προεξοφλούμενα κέρδη του κεφαλαίου, ή η εργασία.

Σημείο 6: Η επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ στην Ελλάδα, αποτελεί σήμερα ανατρεπτική εξέλιξη για την Ευρώπη, οδηγώντας δυναμικές εξελίξεις και ανοίγοντας νέες δυνατότητες.

Όλα τα παραπάνω αφορούν τον διεθνή συσχετισμό δύναμης. Στον οποίο μπορούμε μόνο να απαιτήσουμε κάποιο ευνοϊκότερο «συμβιβασμό» προς όφελος των υποτελών. Το αίτημα για αναδιανομή του πλούτου και διεθνή διάσκεψη για διαγραφή του χρέους συνιστά το διεθνιστικό σύνθημα που βραχυκυκλώνει τις πιο επιθετικές πλευρές του κεφαλαίου (πχ χρηματιστικό κεφάλαιο) και οδηγεί σε συμμαχίες και ανατροπές.

Ο εθνικός συσχετισμός όμως είναι πάντα το πρωτεύων στην ταξική σύγκρουση. Εδώ πρωτεύον δεν είναι το χρέος άλλα η μονομερής κατάργηση του μνημονίου. Και εδώ είναι στα χέρια μας η κοσμοϊστορική δυνατότητα της αυτοδυναμίας, όπου πρακτικά μεταφράζεται στην δημοκρατική δυνατότητα ενός λαού να καταργεί τα προγράμματα υποτίμησης της εργασίας, χωρίς αστερίσκους. Αυτό το ασύλληπτα κομβικό ζήτημα διακυβεύεται στις εκλογές της 25ης Ιανουαρίου. Είναι αυτονόητο ότι η αυτοδυναμία ή όχι οδηγεί και σε δύο διαφορετικά πολιτικά σχέδια, τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο. Είναι σταυροδρόμι.

Σημείο 7: Η «μοναξιά» του ΣΥΡΙΖΑ είναι και η δύναμη του

Αυτή την στιγμή όλα τα πολιτικά κόμματα είναι «στημένα» αποκλειστικά απέναντι στο ΣΥΡΙΖΑ. Η ΝΔ αξιοποίησε το Charlie και παίζει τα ρέστα της με ατζέντα Χρυσής Αυγής και καμπάνιας τρόμου και Αποκάλυψης, το ΠΑΣΟΚ και το Ποτάμι λένε ότι είναι η τελευταία δυνατότητα κοινοβουλευτικού/πολιτικού ελέγχου του ΣΥΡΙΖΑ και του σχεδίου του. Οι ΑΝΕΛ, ότι θα είναι η εθνικό/θρησκευτική ασπίδα απέναντι στη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Το ΚΚΕ λέει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει την αυτοδυναμία στο τσεπάκι, άρα ψηφίστε ΚΚΕ για δοκιμασμένη αριστερή αντιπολίτευση. Ο ΣΥΡΙΖΑ παλεύει «μόνος εναντίον όλων» και αυτό τον αναγκάζει να είναι αποφασιστικός και ηγεμονικός. Τον ορίζει ως τη μόνη πολιτική δύναμη των ηττημένων του μνημονίου, τη μόνη πολιτική δύναμη που αντιπαρατίθεται με τα ζωτικά συμφέροντα του ελληνικού μαφιόζικου καπιταλισμού.

Η αυτοδυναμία του ΣΥΡΙΖΑ είναι απαραίτητη σήμερα, ώστε να μην προκύψουν άλλοθι αύριο.

Παράρτημα: Σκότωσε τη Ρώμη πριν σε σκοτώσει. Πίστεψε το

Το μεγαλείο της Ρώμης συνίστατο στην πίστη και στην υποταγή σε αυτήν. Το μεγαλείο της ήταν η ικανότητα της να το επιτυγχάνει πάντα και απέναντι σε όλους τους εχθρούς. Εξωτερικούς και Εσωτερικούς. Πάντα πρέπει να υπάρχει ο εξωτερικός εχθρός (η Καρχηδόνα για παράδειγμα) για να συγκροτεί ηγεμονικά την κοινωνία και να πειθαρχεί τον

εσωτερικό εχθρό. Χωρίς αυτή προκύπτει αστάθεια και συνειδητοποιούνται οι εσωτερικοί εχθροί (Σπάρτακος). Η Ρώμη διέλυσε την Καρχηδόνα, τον αρνητικό συνασπισμό εξουσίας που την συγκροτούσε εσωτερικά. Η νίκη της Ρώμης σταδιακά την νίκησε, ο «εσωτερικός εχθρός» ανασυγκροτήθηκε.

Ο Σπάρτακος διέλυσε το μεγαλείο της Ρώμης, αλλά δεν το πίστεψε ποτέ. Δεν συνέλαβε ποτέ την ιδέα της καθοριστικής επίθεσης στην ανοχύρωτη Πόλη-Σύμβολο της καταπίεσης, την αντικατάσταση της ρωμαϊκής δομής ως κυρίαρχης κοινωνικής δύναμης πολιτικά. Αντίθετα, ο Σπάρτακος ως νικητής, αποπειράθηκε να δημιουργήσει ένα «Βασίλειο-Κομμούνα των δούλων» στη Σικελία, μια ειρηνική συνύπαρξη με τη Ρώμη. Δεν μπορούσε να συλλάβει πως η ζωή και η χειραφέτηση των δούλων είχε ως απαραίτητη προϋπόθεση την διάλυση της Ρώμης. Γι αυτό και ηττήθηκε. Άλλα η ιστορία προχώρησε. Και μαζί της η δυνατότητα νίκης των «από κάτω». Από το «βασίλειο των διατυπώσεων» στο βασίλειο της πραγματικότητας. Εδώ είμαστε. Ακόμα ζωντανοί. Σήμερα, εμείς, εδώ. Τώρα!

Κάτω από τον «σωρό του εμπορευμάτων», η ελπίδα αναπνέει ακόμα.